

**UCHWAŁA NR LVI/384/22
RADY MIEJSKIEJ W TUCHOLI**

z dnia 16 grudnia 2022 r.

w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tuchola

Na podstawie art. 226, art. 227, art. 228, art. 230 ust. 6 i art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (j.t. Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.), art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn..)

**Rada Miejska
uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjąć Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Tuchola na lata 2023–2029 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2023–2029 zgodnie z załącznikiem nr 1 do Uchwały.

§ 2. Określić wykaz przedsięwzięć realizowanych w latach 2023–2029 zgodnie z załącznikiem nr 2 do Uchwały.

§ 3. 1. Upoważnić Burmistrza Tucholi do:

- 1) zaciągania zobowiązań na programy i projekty realizowane ze środków określonych w załączniku nr 2 do niniejszej uchwały,
- 2) zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy,
- 3) przekazania uprawnień w zakresie zaciągania zobowiązań, określonych w § 3 pkt 1 i 2, kierownikom jednostek organizacyjnych realizujących przedsięwzięcia ujęte w załączniku Nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Tucholi.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 roku i z tym dniem traci moc Uchwała Nr XL/294/21 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 17 grudnia 2021 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tuchola zmieniona Uchwałą Nr XLII/314/22 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 25 lutego 2022 roku, Uchwałą Nr XLIII/322/22 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 25 marca 2022 roku, Uchwałą Nr XLVII/339/22 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 27 czerwca 2022 roku, Uchwałą Nr XLVIII/342/22 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 15 lipca 2022 r., Uchwałą Nr XLIX/350/22 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 23 sierpnia 2022 r., Uchwałą Nr LI/365/22 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 28 października 2022 r., Uchwałą Nr LIV/379/22 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 25 listopada 2022 r.

Przewodniczący
Rady Miejskiej

Krzysztof Joppek

**Wieloletnia prognoza finansowa Gminy Tuchola
na lata 2023 - 2029**

Wyszczególnienie	Dochody ogółem ^x	z tego:									
		Dochody bieżące ^x	z tego:						Dochody majątkowe ^x	w tym:	
			dochody z tytułu udziału we wkładach z nadatku dochodowców od osób fizycznych	dochody z tytułu udziału we wkładach z nadatku dochodowców od osób prawnych	z subwencji ogólnej	z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące ^{x 3)}	pozostałe dochody bieżące ⁴⁾	w tym:		ze sprzedaży majątku ^x	z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje
Lp	1	1.1	1.1.1	1.1.2	1.1.3	1.1.4	1.1.5	1.1.5.1	1.2	1.2.1	1.2.2
2023	106 855 000,00	82 906 647,00	13 452 792,00	878 476,00	27 681 023,00	12 618 725,00	28 275 631,00	11 300 000,00	23 948 353,00	2 010 100,00	21 915 153,00
2024	105 020 000,00	102 520 000,00	15 000 000,00	900 000,00	29 000 000,00	27 240 000,00	30 380 000,00	12 000 000,00	2 500 000,00	2 500 000,00	0,00
2025	108 600 000,00	106 000 000,00	16 500 000,00	1 000 000,00	31 000 000,00	27 000 000,00	30 500 000,00	13 000 000,00	2 600 000,00	2 600 000,00	0,00
2026	114 700 000,00	112 000 000,00	18 000 000,00	1 100 000,00	33 000 000,00	27 900 000,00	32 000 000,00	14 000 000,00	2 700 000,00	2 700 000,00	0,00
2027	122 500 000,00	119 700 000,00	20 000 000,00	1 200 000,00	35 000 000,00	28 500 000,00	35 000 000,00	15 000 000,00	2 800 000,00	2 800 000,00	0,00
2028	133 200 000,00	130 300 000,00	22 000 000,00	1 300 000,00	37 500 000,00	32 500 000,00	37 000 000,00	16 000 000,00	2 900 000,00	2 900 000,00	0,00
2029	146 400 000,00	143 400 000,00	24 000 000,00	1 400 000,00	40 000 000,00	33 000 000,00	45 000 000,00	17 000 000,00	3 000 000,00	3 000 000,00	0,00

¹⁾ Wzór może być stosowany także w układzie pionowym, w którym poszczególne pozycje są przedstawiane w kolumnach, a lata w wierszach.

²⁾ Zgodnie z art. 227 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat. W sytuacji dłuższego okresu prognozowania finansowego wzór stosuje się wykraczających poza minimalny (4-letni) okres prognozy, wynikający z art. 227 ustawy.

³⁾ W pozycji wykazuje się dochody o charakterze celowym, które jednostka otrzymuje od podmiotów zewnętrznych. W szczególności pozycja obejmuje dotacje celowe z budżetu państwa na zadania bieżące oraz dotacje i środki na finansowanie wydatków bieżących na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy. W pozycji nie wykazuje się natomiast dochodów związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu jednostki wynikającymi z odrębnych ustaw, o których mowa w art. 237 ust. 1 ustawy.

⁴⁾ W pozycji wykazuje się pozostałe dochody bieżące w szczególności kwoty podatków i opłat lokalnych.

Wyszczególnienie	Wydatki ogółem ^X	z tego:										
		Wydatki bieżące ^X	w tym:								Inwestycje i zakupy inwestycyjne, o których mowa w art. 236 ust. 4 pkt 1 ustawy	
			na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	z tytułu poręczeń i gwarancji ^X	w tym:	wydatki na obsługę długu ^X	w tym:					
					gwarancje i poręczenia podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy ^X		odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych środków (bez odsetek i dyskonta od zobowiązań na wkład krajowy) ^X	odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, z tytułu zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy ^X	pozostałe odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy ^X			
Lp	2	2.1	2.1.1	2.1.2	2.1.2.1	2.1.3	2.1.3.1	2.1.3.2	2.1.3.3	2.2	2.2.1	2.2.1.1
2023	109 355 000,00	82 480 111,26	40 997 435,00	0,00	0,00	803 465,77	0,00	0,00	0,00	26 874 888,74	26 474 888,74	0,00
2024	103 020 000,00	97 965 832,00	43 000 000,00	0,00	0,00	425 000,00	0,00	0,00	0,00	5 054 168,00	5 054 168,00	0,00
2025	107 300 000,00	100 326 756,00	45 000 000,00	0,00	0,00	330 000,00	0,00	0,00	0,00	6 973 244,00	6 973 244,00	0,00
2026	112 500 000,00	105 269 000,00	47 000 000,00	0,00	0,00	255 000,00	0,00	0,00	0,00	7 231 000,00	7 231 000,00	0,00
2027	118 000 000,00	110 200 000,00	50 000 000,00	0,00	0,00	180 000,00	0,00	0,00	0,00	7 800 000,00	7 800 000,00	0,00
2028	128 394 407,00	118 890 081,74	53 000 000,00	0,00	0,00	50 000,00	0,00	0,00	0,00	9 504 325,26	9 504 325,26	0,00
2029	140 485 250,00	130 000 000,00	56 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10 485 250,00	10 485 250,00	0,00

Wyszczególnienie	Wynik budżetu ^x	w tym:	Przychody budżetu ^x	z tego:					
		Kwota prognozowanej nadwyżki budżetu przeznaczana na spłatę kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych ⁵⁾		Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych ^x	w tym:	Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych ^{x6)}	w tym:	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy ^x	w tym:
					na pokrycie deficytu budżetu ^x		na pokrycie deficytu budżetu ^x		na pokrycie deficytu budżetu ^x
Lp	3	3.1	4	4.1	4.1.1	4.2	4.2.1	4.3	4.3.1
2023	-2 500 000,00	3 414 750,00	5 914 750,00	5 914 750,00	2 500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	2 000 000,00	2 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	1 300 000,00	1 300 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	2 200 000,00	2 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	4 500 000,00	4 500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2028	4 805 593,00	4 805 593,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2029	5 914 750,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

⁵⁾ inne przeznaczenie nadwyżki budżetowej wymaga określenia w ogłoszeniu do wieloletniej prognozy finansowej.

⁶⁾ W pozycji należy ująć środki pieniężne znajdujące się na rachunku budżetu pochodzące z nadwyżek poprzednich budżetów, łącznie z niewykorzystanymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy.

Wyszczególnienie	z tego:				Rozchody budżetu ^x	z tego:			
	Spłaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych ^x	w tym:	inne przychody niezwiązane z zadaniem (dług) ^{x,7)}	w tym:		Spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych ^x	w tym:		
		na pokrycie deficytu budżetu ^x		na pokrycie deficytu budżetu ^x			łącznie kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań ^x	z tego:	
								kwota przypadających na dany rok kwot określonych wart. 243 ust. 3 ustawy ^x	kwota przypadających na dany rok kwot określonych wart. 243 ust. 3a ustawy ^x
Lp	4.4	4.4.1	4.5	4.5.1	5	5.1	5.1.1	5.1.1.1	5.1.1.2
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	3 414 750,00	3 414 750,00	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	2 000 000,00	2 000 000,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	1 300 000,00	1 300 000,00	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	2 200 000,00	2 200 000,00	0,00	0,00	0,00
2027	0,00	0,00	0,00	0,00	4 500 000,00	4 500 000,00	0,00	0,00	0,00
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	4 805 593,00	4 805 593,00	0,00	0,00	0,00
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	5 914 750,00	5 914 750,00	0,00	0,00	0,00

Wyszczególnienie	Rozchody budżetu, z tego:						Kwota długu ^x	w tym:	Relacja zrównoważenia ^x budżetu, o której mowa w art. 242 ustawy		
	łączna kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, z tego:					inne rozchody niezwiązane ze spłatą długu ^x			kwota długu, którego planowana spłata dokona się z wydatków ^x	Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi ^x	Różnica między dochodami bieżącymi skorygowanymi o środki ⁸⁾ a wydatkami bieżącymi ^x
	kwota wyłączeń z tytułu wcześniejszej spłaty zobowiązań, określonych w art. 243 ust. 3b ustawy	z tego:			kwota przypadających na dany rok kwot pozostałych ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań ^x						
		środkami nowego zobowiązania	wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy	innymi środkami							
Lp	5.1.1.3	5.1.1.3.1	5.1.1.3.2	5.1.1.3.3	5.1.1.4	5.2	6	6.1	7.1	7.2	
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20 720 343,00	0,00	426 535,74	426 535,74	
2024	x	x	x	x	0,00	0,00	18 720 343,00	0,00	4 554 168,00	4 554 168,00	
2025	x	x	x	x	0,00	0,00	17 420 343,00	0,00	5 673 244,00	5 673 244,00	
2026	x	x	x	x	0,00	0,00	15 220 343,00	0,00	6 731 000,00	6 731 000,00	
2027	x	x	x	x	0,00	0,00	10 720 343,00	0,00	9 500 000,00	9 500 000,00	
2028	x	x	x	x	0,00	0,00	5 914 750,00	0,00	11 409 918,26	11 409 918,26	
2029	x	x	x	x	0,00	0,00	0,00	0,00	13 400 000,00	13 400 000,00	

⁸⁾ Skorygowanie o środki dotyczy określonego w art. 242 ustawy powiększenia o odpowiednie dla roku prognozy przychody wskazane w art. 217 ust. 2 ustawy. Skutki finansowe wyłączeń ograniczeń, o których mowa w art. 242 ustawy, zawarte w innych ustawach należy ująć w objaśnieniach dołączanych do wieloletniej prognozy finansowej zgodnie z art. 226 ust. 2a ustawy.

Wyszczególnienie	Wskaźnik spłaty zobowiązań						
	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok) ^x	Relacja określona po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, ustalona dla danego roku [wskaźnik jednoroczny] ^x		Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat) ^x	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat) ^x	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o plan 3 kwartału w roku poprzedzającego rok budżetowy ^x	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy ^x
Lp	8.1	8.2		8.3	8.3.1	8.4	8.4.1
2023	6,00%	1,75%	4,61%	12,98%	13,00%	TAK	TAK
2024	3,22%	6,61%	9,94%	11,19%	11,21%	TAK	TAK
2025	2,06%	7,60%	x	10,50%	10,52%	TAK	TAK
2026	2,92%	8,31%	x	7,47%	7,63%	TAK	TAK
2027	5,13%	10,61%	x	6,75%	6,90%	TAK	TAK
2028	4,96%	11,72%	x	6,72%	6,87%	TAK	TAK
2029	5,36%	12,14%	x	5,81%	5,96%	TAK	TAK

Wyszczególnienie	Finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy								
		w tym:			w tym:			w tym:	
			w tym:			w tym:			w tym:
	Dochody bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy ^x	Dotacje i środki o charakterze bieżącym na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy ^x	środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy ^x	Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy ^x	finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy
Lp	9.1	9.1.1	9.1.1.1	9.2	9.2.1	9.2.1.1	9.3	9.3.1	9.3.1.1
2023	0,00	0,00	0,00	135 745,00	135 745,00	135 745,00	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Wyszczególnienie				Informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych						
	Wydutki majątkowe na programy, projekty i/lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:		Wydutki bieżące limitem, o którym mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy	z tego:		Wydutki bieżące na pokrycie stałych i zmiennych wyników finansowego samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej	Wydutki na obsługę zobowiązań przejmowanych w związku z likwidacją lub przekształceniem samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej	Kwota zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego przypadających do spłaty w danym roku budżetowym, podlegająca doliczeniu zgodnie z art. 244 ustawy ^X	Kwota zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań nie likwidowanych i przekształcanych samorządowych osobach prawnych
		Wydutki majątkowe na programy, projekty i/lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	w tym:		bieżące	majątkowe				
			finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy							
Lp	9.4	9.4.1	9.4.1.1	10.1	10.1.1	10.1.2	10.2	10.3	10.4	10.5
2023	558 630,74	558 630,74	558 630,74	19 933 833,00	4 800,00	19 929 033,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	2 010 000,00	0,00	2 010 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	1 990 000,00	0,00	1 990 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Wyszczególnienie	Informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych										
	Spłaty, o których mowa w poz. 5.1, wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych ^x	Wydatki zmniejszające dług ^x	w tym:					Kwota wzrostu(+)/spadku(-) kwoty długu wynikająca z operacji niekaszowych (m.in. umorzenia, różnice kursowe)	Wzrost(-) lub spadek(-) kwoty długu wynikająca z operacji niekaszowych (m.in. umorzenia, różnice kursowe)	Wypuk papierów wartościowych, spłaty rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, odpowiednio emitowanych lub zaciągniętych do równowartości kwoty ubytku w wykonanych dochodach jednostki samorządu terytorialnego będącego skutkiem wystąpienia COVID-19 ^x	Wydatki bieżące podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań ⁹⁾
			spłata zobowiązań wymaganych z lat poprzednich, innych niż w poz. 10.7.3 ^x	spłata zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego – kredyt i pożyczka ^x	w tym:		wypłaty z tytułu wymaganych poręczeń i gwarancji ^x				
					zobowiązań zaciągniętych po dniu 1 stycznia 2019 r. ^x	w tym:					
						dokonywana w formie wydatku bieżącego ^x					
Lp	10.6	10.7	10.7.1	10.7.2	10.7.2.1	10.7.2.1.1	10.7.3	10.8	10.9	10.10	10.11
2023	3 414 750,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	2 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2025	1 300 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2026	2 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2027	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00

⁹⁾ W pozycji należy ująć kwoty wydatków bieżących, o które zostają pomniejszone wydatki bieżące budżetu przy wyliczeniu limitu spłaty zobowiązań określonego po prawej stronie, nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, na podstawie odrębnych ustaw, bez wydatków bieżących na obsługę długu. W szczególności należy ująć wydatki poniesione w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19.

^{x)} Informacje zawarte w tej części wieloletniej prognozy finansowej, w tym o spełnieniu relacji określonej w art. 243 ustawy, zostają automatycznie wygenerowane przez aplikację wskazaną przez Ministra Finansów, o której mowa w § 4 ust. 1, na podstawie danych historycznych oraz prognozowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego. Automatyczne wyliczenia danych na podstawie wartości historycznych i prognozowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego dotyczą w szczególności także pozycji 8.3 – 8.3.1 i pozycji z sekcji 12.

^{x)} - pozycje oznaczone symbolem „x” sporządza się na okres prognozy kwoty długu, zgodnie z art. 227 ust. 2 ustawy. Okres ten nie podlega wydłużeniu w sytuacji planowania wydatków z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji. W przypadku planowania wydatków z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji w okresie dłuższym niż okres, na który zadłużono oraz planuje się zadłużać zobowiązanie dłużne, informacje o wydatkach z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji, wykraczających poza wspomniany okres, należy zamieścić w objaśnieniach do wieloletniej prognozy finansowej.

**Wykaz przedsięwzięć Gminy Tuchola
w latach 2023 - 2029**

Wykaz przedsięwzięć do WPF

kwoty w zł

L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2023	Limit 2024	Limit 2025	Limit 2026	Limit 2027
			Od	Do						
1	Wydatki na przedsięwzięcia-ogółem (1.1+1.2+1.3)				32 069 050,00	19 933 8	2 010 0	1 990 0	0,00	0,00
1.a	- wydatki bieżące				21 600,00	4 800,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.b	- wydatki majątkowe				32 047 450,00	19 929 0	2 010 0	1 990 0	0,00	0,00
1.1	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009.r. o finansach publicznych (Dz.U.Nr 157, poz.1240,z późn.zm.), z tego:				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.1	- wydatki bieżące				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.2	- wydatki majątkowe				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z umowami partnerstwa publiczno-prywatnego, z tego:				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.1	- wydatki bieżące				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.2	- wydatki majątkowe				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3	Wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe (inne niż wymienione w pkt 1.1 i 1.2),z tego				32 069 050,00	19 933 8	2 010 0	1 990 0	0,00	0,00
1.3.1	- wydatki bieżące				21 600,00	4 800,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.1.1	Zaopatrzenie usługi dostępu do internetu w obiektach użyteczności publicznej -	TUCHOLA	2020	2023	21 600,00	4 800,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2	- wydatki majątkowe				32 047 450,00	19 929 0	2 010 0	1 990 0	0,00	0,00
1.3.2.1	Partycypacja w kosztach budowy obwodnicy miasta Tucholi w ciągu drogi wojewódzkiej 240 Świecie - Tuchola - Chojnice	Urząd Miejski	2022	2024	250 000,00	0,00	250 000 ,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.2	Przygotowanie dokumentacji projektowych budowy i modernizacji dróg na terenie gminy Tuchola	Urząd Miejski	2022	2025	400 000,00	210 000, 00	100 000 ,00	90 000, 00	0,00	0,00
1.3.2.3	Rozbudowa budynku przy ul. Chojnickiej 70 - utworzenie mieszkań socjalnych	Urząd Miejski	2022	2025	400 000,00	0,00	200 000 ,00	200 000 ,00	0,00	0,00
1.3.2.4	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Przy Szosie Bydgoskiej -	Urząd Miejski	2022	2025	2 400 000,00	0,00	1 200 0 00 00	1 200 0 00 00	0,00	0,00
1.3.2.5	Rozwój sieci kanalizacji sanitarnej na terenie aglomeracji Tuchola - etap I - ochrona środowiska	Urząd Miejski	2018	2025	550 000,00	0,00	50 000, 00	500 000 ,00	0,00	0,00

1.3.2.6	Budowa centrum sportowo-rekreacyjnego przy Szkole Podstawowej w Legbądzie wraz z drogą dojazdową (ul. Polna) - Program Inwestycji Strategicznych	Urząd Miejski	2022	2024	3 246 020,00	2 886 020,00	210 000,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.7	Budowa promenady przez j. Głębocek w Tucholi - Program Inwestycji Strategicznych	Urząd Miejski	2022	2023	3 104 000,00	2 950 250,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.8	Budowa skateparku w Tucholi w formule zaprojektuj - wybuduj - Program Inwestycji Strategicznych	Urząd Miejski	2022	2023	866 054,00	793 563,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.9	Termomodernizacja hotelu sportowego Olimpia na terenie Ośrodka Sportu i Rekreacji w Tucholi - Program Inwestycji Strategicznych	Urząd Miejski	2022	2023	1 298 376,00	1 231 200,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.10	Przebudowa i rozbudowa istniejącego budynku usługowego Tucholskiego Ośrodka Kultury w Tucholi - dobudowa kina -	Urząd Miejski	2021	2023	6 200 000,00	470 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.11	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Aleksandra Janta- Pałczyńskiego w Tucholi - Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych	Urząd Miejski	2022	2023	600 000,00	500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00

L.p.	Limit 2028	Limit 2029	Limit zobowiązań
1	0,00	0,00	32 069 050,00
1.a	0,00	0,00	21 600,00
1.b	0,00	0,00	32 047 450,00
1.1	0,00	0,00	0,00
1.1.1	0,00	0,00	0,00
1.1.2	0,00	0,00	0,00
1.2	0,00	0,00	0,00
1.2.1	0,00	0,00	0,00
1.2.2	0,00	0,00	0,00
1.3	0,00	0,00	32 069 050,00
1.3.1	0,00	0,00	21 600,00
1.3.1.1	0,00	0,00	21 600,00
1.3.2	0,00	0,00	32 047 450,00
1.3.2.1	0,00	0,00	250 000,00

1.3.2.2	0,00	0,00	400 000,00
1.3.2.3	0,00	0,00	400 000,00
1.3.2.4	0,00	0,00	2 400 000,00
1.3.2.5	0,00	0,00	550 000,00
1.3.2.6	0,00	0,00	3 246 020,00
1.3.2.7	0,00	0,00	3 104 000,00
1.3.2.8	0,00	0,00	866 054,00
1.3.2.9	0,00	0,00	1 298 376,00
1.3.2.10	0,00	0,00	6 200 000,00
1.3.2.11	0,00	0,00	600 000,00

L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2023	Limit 2024	Limit 2025	Limit 2026	Limit 2027
			Od	Do						
1.3.2.12	Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Ksztanowej i Na Górcie w Tucholi - PŁ PIS	Urząd Miejski	2022	2023	980 000,00	832 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.13	Budowa drogi transportu rolniczego Kiełpin Na Polach - etap II - PŁ PIS	Urząd Miejski	2022	2023	932 000,00	782 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.14	Budowa rozdzielczej sieci wodociągowej w Kiełpinie - PŁ PIS	Urząd Miejski	2022	2023	356 000,00	274 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00

1.3.2.15	Kompleksowy rozwój infrastruktury publicznej, w tym dróg dojazdowych, w rejonie powstającego Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego i Pracowni Fizjoterapii w Tucholi - rozbudowa ulicy Mickiewicza i Wiejskiej w Tucholi -	Urząd Miejski	2022	2023	10 465 000,00	9 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
----------	---	---------------	------	------	---------------	--------------	------	------	------	------

L.p.	Limit 2028	Limit 2029	Limit zobowiązań
1.3.2.12	0,00	0,00	980 000,00
1.3.2.13	0,00	0,00	932 000,00
1.3.2.14	0,00	0,00	356 000,00
1.3.2.15	0,00	0,00	10 465 000,00

UZASADNIENIE

Zgodnie z wymogami art. 230 ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn.) uchwałę w sprawie wieloletniej prognozy finansowej podejmuje organ stanowiący nie później niż uchwałę budżetową.

Wieloletnia prognoza finansowa jest sporządzona na okres spłaty zobowiązań długoterminowych tj. do 2029 r. jakie gmina realizuje wskutek podpisanych umów kredytowych na sfinansowanie szerokiego zakresu zadań inwestycyjnych wykonanych w latach 2018-2022 oraz spłaty potencjalnych nowych kredytów niezbędnych do sfinansowania przyszłorocznego deficytu (2.500.000 zł) i rozchodów (3.414.750 zł).

OBJAŚNIENIA

Podjęta uchwała w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tuchola na lata 2023-2029 wraz z prognozą spłaty długu jest dokumentem obrazującym kształtowanie się podstawowych wielkości budżetowych w okresie spłaty dotychczas zaciągniętych zobowiązań kredytowych przypadających na lata 2023-2029. Spłata zobowiązań kredytowych dotyczy zobowiązań zaciągniętych w latach 2018-2021, potencjalnych zaplanowanych w 2022 r. do zaciągnięcia na sfinansowane rozchodów i deficytu w łącznej kwocie 9.505.593 zł (obecnie wstrzymujemy się z zaciągnięciem zobowiązań z uwagi na bardzo wysokie koszty obsługi długu oraz z uwagi na wydłużenie realizacji niektórych zadań inwestycyjnych) oraz w łącznej kwocie 5.914.750 zł przypadających w przyszłym roku do zaciągnięcia na sfinansowanie deficytu 2.500.000 zł i rozchodów – 3.414.750 zł.

Uwzględnia ona wszystkie wielkości budżetowe wynikające z podjętej uchwały budżetowej na 2023 r. Wskazujemy, iż jest ona opracowana z prognozą spłaty potencjalnego zadłużenia jakie może powstać pod koniec 2022 roku jak i roku przyszedłego.

Należy wskazać, iż WPF przyjmuje w okresie prognozowania dość niskie wartości budżetowe w 2023 roku, ale wynika to z faktu uwzględnienia w przyszłorocznym budżecie wielkości budżetowych jakie zostały zabezpieczone w budżecie Wojewody na finansowanie przez naszą gminę zadań zleconych z zakresu administracji rządowej na dość niskim poziomie. Sytuacja powyższa powtarza się corocznie, wielkości dotacji z budżetu państwa na początku roku są naliczone na bardzo niskim poziomie i ulegają w trakcie roku znacznemu podwyższaniu.

WPF zakłada w 2023 r. przyjęcie budżetu z ujemnym wynikiem finansowym w wysokości 2.500.000 zł, który zostanie sfinansowany planowanym kredytem bankowym (jego spłata została uwzględniona w latach 2029). Obecnie deficyt jest ustalony na bardzo niskim poziomie, nie ma możliwości sfinansowania jego innymi źródłami, możliwość taka pojawi się po sporządzeniu sprawozdań za 2022 r., z których zostanie określony rzeczywisty skumulowany poziom wolnych środków lub nadwyżki. Wykonanie budżetu za 2022r. pozwoli ustalić poziom nadwyżki operacyjnej, jaka potencjalnie w trakcie roku będzie mogła podwyższyć poziom wyniku budżetu bieżącego w roku przyszłym. Z uwagi na realizację budżetu w 2022 r. z zaplanowanym deficytem na poziomie 12,830 mln zł za rok 2022 będzie trudno uzyskać dodatni wynik finansowy.

Samorząd nasz czyni wszelkie czynności aby ograniczać wydatki bieżącego roku, w celu wypracowywania oszczędności na finansowanie wydatków przyszłorocznych, których poziom znacznie wzrasta wskutek bardzo wysokiego poziomu inflacji.

Bieżący monitoring sytuacji finansowej gminy, realizowanych wydatków i gromadzonych dochodów (niektórych powyżej poziomu założonego planu) daje podstawy sądzić, iż tegoroczny

założony kilkunastomilionowy ujemny wynik budżetu uda się znacznie poprawić. W jego finansowanie postaramy się zaangażować wszystkie posiadane wolne środki (poziom ich sięgał na początku 2022 r. ponad 5 mln zł).

Dodatkowo na obecnym etapie realizacji budżetu w budżecie 2022 r. uwzględnia się również kredyt w wysokości 3.300.000 zł na zaplanowane w tym roku spłaty zobowiązań kredytowych wynikające z zawartych dotychczas umów i ustalonych harmonogramów spłat zobowiązań kredytowych (BGK – 3.000.000 zł, BS Osielsko – 300.000 zł). W celu minimalizacji kosztów obsługi zadłużenia spłaty te zrealizowano w I półroczu br.

Dodatkowo należy wskazać, iż prognoza spłaty długu w 2023 r. uwzględnia poziom środków w wysokości 803.465,77 zł na roczną obsługę zadłużenia. Należy zaznaczyć iż powyższe koszty pomimo spłaty zadłużenia są trzykrotnie wyższe niż rok temu i dotyczą wyłącznie zobowiązań kredytowych zaciągniętych w latach 2018-2021. Obecny poziom zadłużenia gminy tj. z końca listopada 2022 r. wynosi 8.714.750 zł.

Podjęta uchwała bardzo ostrożnie prognozuje wielkości budżetowe w 2023 roku. Należy zaznaczyć, iż przyjęte wydatki są znacznie niższe od szeroko zgłaszanych potrzeb. Niestety trudna sytuacja finansowa w kraju, spowodowała zmniejszenie wysokości transferów przekazywanych z budżetu państwa (subwencji, dotacji) w stosunku do potrzeb gminy. Ograniczone możliwości w kreowaniu dochodów własnych gminy powodują, iż w trudnym okresie spowolnienia gospodarczego będziemy musieli znacznie ograniczyć wydatki. Wydaje się, iż samorządy w roku przyszłym będą w bardzo trudnej sytuacji spowodowanej bardzo szybko rosnącymi cenami ciepła i nośników energii, towarów i usług, presją zgłaszanych wzrostów wynagrodzeń.

Bieżący okres jest bardzo trudny i wyjątkowy w zakresie sporządzania wieloletniej prognozy finansowej z uwagi na zawirowania gospodarcze, spowodowane trwającym konfliktem zbrojnym oraz skutkami dwuletniej pandemii.

Należy brać również pod uwagę scenariusz, iż założenia przyjęte w WPF na rok przyszły i lata następne z uwagi na niespotykane wzrosty cen i niestabilność gospodarczą w kraju i na świecie będą musiały być zmienione. Nasz samorząd obecnie robi wszystko, aby ograniczać wydatki bieżące, które mają doprowadzić do zbilansowania się budżetu w 2022. Chcemy uniknąć sytuacji wzrostu nadmiernego zadłużenia, aby nie dopuścić do podwojenia kosztów obsługi zadłużenia, które obecnie sięgają poziomu ok. 700 tys. zł.

Wieloletnia Prognoza Finansowa (WPF) Gminy Tuchola sporządzona na okres 2023-2029 obejmuje okres spłaty dotychczasowych zobowiązań kredytów długoterminowych zaciągniętych w latach 2018-2021 na dofinansowanie zadań inwestycyjnych (pozostała kwota do spłaty tych zobowiązań w latach 2023-2025 to 8.714.750 zł) oraz zawiera zaplanowane na 2026 -2029 spłaty zobowiązań kredytowych, które w 2022 r. i 2023 zostały i zostaną zaciągnięte na sfinansowanie deficytów (2022 – 6.205.593 zł, 2023 - 2.500.000 zł) i spłatę rozchodów (2022 – 3.300.000 zł, 2023 – 3.414.750 zł). Spłaty kredytów planowanych do zaciągnięcia w 2023 r. zaplanowano w 2029 r.

Szacowane koszty spłaty zobowiązań długoterminowych (koszty obsługi długu) zostały obliczone w oparciu o dane uzyskane z banków kredytujących inwestycje (BS Osielsko, BGK Toruń, BS Tuchola oraz opracowania własne) Należy wskazać, iż powyższe wartości mogą ulec znacznym zmianom wskutek szybko wprowadzanych wzrostów podstawowych stóp procentowych. Z wyjątkiem 2023 r. WPF nie zakłada dalszego zwiększania poziomu zadłużenia. Na bieżąco podejmuje się kroki w celu minimalizowania i racjonalizacji wydatków bieżących naszego samorządu, które mają służyć obniżeniu poziomu deficytu.

Finansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych zawartych w WPF w latach 2024-2029 zostało oparte o dochody bieżące. Niestety z uwagi na realność prognozy nie ujęto w latach 2024-2029 dochodów majątkowych, jakie gmina zamierza pozyskać na sfinansowanie inwestycji. Pozyskane w trakcie roku środki zewnętrzne na inwestycje pozwolą na zwiększenie poziomu tych wydatków. Zaplanowane przyszłoroczne dochody majątkowe na dofinansowanie inwestycji wynikają z realizowanych i rozpoczętych z końcem bieżącego roku inwestycji.

Szczegółowe uzasadnienie wydatków majątkowych - inwestycyjnych zaplanowanych w WPF na 2023 r. w łącznej wysokości 26.874.888,74 zł zostało zawarte w części opisowej „Rozdział III Wydatki majątkowe” do projektu uchwały budżetowej Gminy Tuchola na 2023 r.

Poniżej przedstawiamy objaśnienia do wielkości budżetowych przedstawionych w okresie prognozowania 2023-2029.

Nowa opracowana prognoza finansowa zakłada bezpieczny wzrost dochodów i wydatków budżetu. W całym okresie prognozy zakłada się podobny wzrost poziomu dochodów i wydatków budżetu. Zaplanowanie wielkości budżetowych w latach 2024-2029 pozwala na ustalenie takiego wyniku budżetu, który umożliwi uzyskanie środków (nadwyżek) niezbędnych dla sfinansowania spłat bieżących zobowiązań kredytowych (tzw. rozchodów) oraz pozwoli na zabezpieczenie kilku milionowego poziomu środków własnych na finansowanie inwestycji.

Planowanie poszczególnych źródeł dochodów bieżących zostało dokonane bardzo bezpiecznie w oparciu o informację z wykonania wielkości z ostatnich lat uwzględniając planowaną dynamikę wzrostów poszczególnych źródeł dochodów bieżących.

Fakt znacznego obniżenia dochodów i wydatków w roku 2023 w stosunku do roku bieżącego (różnica stanowi ponad 30 mln zł) wynika z przekazania do ZUS wypłat świadczeń wychowawczych, z faktu nieprzekazania od dysponentów wyższego stopnia informacji o środkach na finansowanie w roku przyszłym zadań w zakresie niesienia pomocy obywatelom z Ukrainy, finansowania wypłat tzw. dodatków węglowych oraz z okoliczności określenia na niskim poziomie dochodów dotacyjnych na finansowanie corocznych, cyklicznych zadań w zakresie pomocy społecznej i wsparcia rodziny.

Dochody gminy z udziałów w podatkach dochodowych stanowiących dochód budżetu państwa (PIT, CIT) są kluczowym źródłem dochodów gminy, jednak z uwagi na wprowadzanie zmian w ramach strategii „Polski Ład” są bardzo trudne do oszacowania w dłuższym okresie czasu.

Szacunki przedstawione przez MF na 2023 r. dotyczące wpływów z udziałów w PIT w kwocie 13.452.792 wskazały ich znaczący spadek (ok. 696 tys. zł) w stosunku do roku bieżącego. Mamy nadzieję i zakładamy, iż od roku 2024 źródło tych dochodów odbuduje się i osiągnie poziom 15 mln zł. W dalszym okresie prognozowania zakłada się coroczny wzrost z PIT-u na poziomie ok. 10 procent.

W prognozie WPF zakłada się stabilny coroczny wzrost dochodów z udziału w podatku dochodowym od osób prawnych z kwoty 878.476 zł w 2023 roku, poprzez 900.000 zł w roku 2024 i dalszym corocznym wzrostem w wysokości ok. 100 tys. zł do pułapu ok. 1,4 mln zł w 2029 r.

Dochody z poszczególnych źródeł subwencji ogólnej dla gminy (części wyrównawczej, równoważącej, oświatowej) zostały oszacowane w oparciu o zaobserwowane tendencje wzrostowe w ostatnich trzech latach, zatem przyjęto w latach 2023-2029 ich coroczny wzrost na poziomie ok. 5-7% (coroczny wzrost na poziomie ok. 1,5-2,5 mln zł).

Prognozy wpływów z dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące (głównie z budżetu państwa) zostały oparte o wartości przekazywane gminie w latach poprzednich, z uwzględnieniem zaniechania realizacji wypłat świadczeń wychowawczych w trakcie 2022 roku oraz tendencją wzrostu tych transferów dotacyjnych w trakcie roku.

Szacunki pozostałych dochodów bieżących oparto na wpływach osiągniętych w ostatnich latach, z kolejnym ich niewielkim wzrostem w okresie prognozy (bardzo zróżnicowana grupa wpływów ze zmienną dynamiką w ich poszczególnych źródłach – od podatków po np. wpływy ze świadczonych usług czy dzierżaw).

Wpływy z podatku od nieruchomości, najważniejszej grupy własnych dochodów podatkowych gminy, zaplanowano z corocznym wzrostem na poziomie ok. 1 mln zł tj. ok. 10% (przyrost bardzo realny z uwagi na zwiększającą się podstawę opodatkowania oraz kroczący waloryzację stawek na poziomie niższym niż inflacji wzrost stawek podatku).

Dochody majątkowe, z wyjątkiem 2023 roku w którym wykazano dochody pozyskane na dofinansowanie inwestycji zostały, zaplanowane w oparciu o sporządzone szacunki dotyczące sprzedaży nieruchomości gminnych. W całym okresie prognozowania zakłada się stały poziom wpływów w wysokości ok. 2-3 mln zł rocznie, głównie ze sprzedaży działek pod budownictwo mieszkaniowe, działek pod działalność produkcyjno-usługową w tworzonej strefie przemysłowej oraz ze sprzedaży nieruchomości pod działalność mieszkalno-usługową. Szacowanie w latach 2023 i następnych dochodów majątkowych ze sprzedaży na podwyższonym poziomie w stosunku do roku bieżącego jest możliwe z uwagi na podniesienie atrakcyjności tych działek wskutek planowanego uzbrojenia ich w media oraz podniesienie standardu infrastruktury drogowej i oświetleniowej miasta.

Należy wskazać, iż poziom dochodów majątkowych jest niejednokrotnie związany z poziomem realizowanych wydatków majątkowych. W niniejszej prognozie (jak wcześniej zaznaczono) dla bezpieczeństwa w latach 2024-2029 celowo nie zaplanowano dochodów majątkowych na dofinansowanie zadań inwestycyjnych (pozyskane w okresie prognozowania bezpośrednio podwyższą poziom wydatków inwestycyjnych), przyjęto jedynie w 2023 r. środki przyznane już gminie na dofinansowanie zadań inwestycyjnych na poziomie ponad 21 mln zł.

Bardzo ostrożnie zaplanowano stronę wydatków gminy, których wartości ogółem w okresie prognozy wzrosną z poziomu 109,3 mln w 2023 roku do ponad 140 mln w 2029 r. (kolejne lata prognozy 2024-2029 wskutek ostrożności nie zakładają dużego poziomu wydatków majątkowych). Trudno przewidzieć w jakim kierunku będą się rozwijały poszczególne obszary działalności inwestycyjnej gminy. W prognozie przyjęto nieunikniony wzrost poziomu wynagrodzeń (kroczący wzrost na poziomie ok. 5% z kwoty prawie 41 mln zł w roku 2023 do 56 mln zł w roku 2029).

Niestety istnieje niebezpieczeństwo, iż poziom zaplanowanych w tym obszarze wydatków ze względu na bardzo wysokie tempo rosnącej inflacji będzie niewystarczający.

Poziom wydatków bieżących w okresie prognozowania uwzględnia obligatoryjny poziom środków gminy zabezpieczony na obsługę długu gminy tj. zobowiązań kredytowych uruchomionych w ostatnich latach na dofinansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych (poziom powyższych środków wynosi od 803 tys. zł w 2023 roku do 50 tys. zł w końcowym okresie spłaty zadłużenia).

Realizacja tak zaplanowanych wielkości budżetowych w okresie prognozowania pozwala na wygospodarowanie tzw. nadwyżki operacyjnej tj. własnych środków na sfinansowanie zadań głównie inwestycyjnych – wydatków majątkowych. Ich wysokość w okresie prognozy (z wyłączeniem roku 2023) oszacowano na poziomie ok. 5-11 mln zł (przy założeniu, iż będą to środki na zabezpieczenie wkładu własnego przewiduje się iż, zrealizowane nakłady na inwestycje mogą być dwu lub trzykrotnie wyższe).

Należy wskazać, iż planowanie nakładów inwestycyjnych w dalszym okresie prognozy wiąże się z dużym ryzykiem niedoszacowania, przeszacowania z uwagi na zmieniające się otoczenie ekonomiczne, społeczne, technologiczne (w ostatnim roku zaobserwowano znaczący wzrost kosztów niezbędnych dla sfinansowania sfery oświaty, opieki społecznej i obszaru wspierania rodziny). W dalszym okresie prognozowania trudno również przewidzieć kierunki, priorytety finansowania poszczególnych obszarów inwestycji samorządowych ze środków unijnych i budżetu

państwa (przewiduje się, iż będą to inwestycje skierowane na finansowanie infrastruktury OZE oraz w zakresie ochrony środowiska – głównie ochrony powietrza i wód).

Założonym głównym celem opracowywanej wieloletniej prognozy finansowej jest określenie sytuacji finansowej jednostki samorządu terytorialnego w okresie spłaty posiadanego długu. Sytuacja finansowa gminy musi być na tyle dobra, aby umożliwiała terminowe regulowanie zobowiązań kredytowych gminy, wynikające już z zaciągniętych umów kredytowych oraz z nowych potencjalnych zobowiązań, jakie gmina zamierza pozyskać w okresie prognozy.

Planowana kwota długu Gminy Tuchola na koniec 2022 r. wyniesie 18.220.343 zł i została oszacowana w oparciu o następujące dane:

- realną kwotę zobowiązań kredytowych z k-ca 2021 r. – 12.014.750 zł,
- zrealizowaną w 2022 r. kwotę spłat zobowiązań – rozchodów na poziomie 3.300.000 zł,
- przyjęte w 2022 r. planowane kwoty przychodów na sfinansowanie rozchodów i sfinansowanie deficytu – 9.505.593 zł.

Mając na uwadze zaplanowane w 2023 r. nowe przychody w formie kredytu w kwocie 2.500.000 zł na sfinansowanie deficytu i w kwocie 3.414.750 zł na spłatę rozchodów szacuje się, iż maksymalny poziom długu na koniec 2023 r. wyniesie 20.720.343 zł.

W okresie 2023-2029 ujęto łącznie 26.535.093 zł na spłatę rat kapitałowych dotychczasowego i planowanego (z roku 2021 i roku 2023) zadłużenia długoterminowego oraz ponad 2 mln zł na obsługę tego długu (w roku 2023 poziom środków na obsługę zadłużenia wynosi 803 tys. zł, w kolejnych latach będzie następował spadek wydatków związanych z obsługą długu wskutek corocznej sukcesywnej spłaty zadłużenia). Należy wskazać, iż dopuszczalny w najbliższych latach poziom rocznej spłaty długu oscyluje w granicach 3 mln zł, zatem przyszłoroczny wysiłek gminy w zakresie spłaty zadłużenia na poziomie 3.414.750 zł jest bardzo dużym wyzwaniem w okresie osłabienia sytuacji finansowej naszego samorządu spowodowany zauważalnym już spowolnieniem gospodarczym.

Zwiększanie poziomu zadłużenia, bez proporcjonalnego wzrostu dochodów budżetowych, głównie ze sprzedaży majątku może spowodować niewypełnienie warunków ostrożnościowych, jakie wskazuje ustawa o finansach publicznych. Wykonanie budżetu za okres 2022 (zmierzające do niezaciągania kolejnych zobowiązań kredytowych) wskaże rzeczywisty poziom zadłużenia naszej gminy, co umożliwi dokonanie w przyszłym roku pewnej korekty budżetu w zakresie zwiększenia poziomu wydatków (głównie bieżących) oraz pozwoli na zaktualizowanie wskaźników obrazujących możliwości spłaty zobowiązań.

W załączniku przedsięwzięć inwestycyjnych przedstawiono głównie zadania inwestycyjne, których realizację rozpoczęto w 2022 r. i planuje się je zakończyć w roku 2023. Dodatkowo wskazuje się zadania, na realizację których zamierza się pozyskać w kolejnych latach środki zewnętrzne.

Podsumowując należy stwierdzić, iż zaproponowana uchwała w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2023-2029 jest dokumentem opracowanym bardzo ostrożnie i realnie spełniając obecnie wymogi formalne w zakresie spłaty zadłużenia wynikające z art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Do ustalenia relacji określonej w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych na lata 2022-2025 zgodnie z podjętym Zarządzeniem Burmistrza Tucholi Nr 120.152.2021 z dnia 15 grudnia 2021 r. przyjęto okres siedmiu lat do wyliczenia średniej arytmetycznej relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu.